

BESZÁMOLÓ

Az orvosi ügyelet 2009. évi tevékenységéről

Bevezetés

Az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004 ESzCsM rendelet értelmében „a háziorvosi, házi gyermekorvosi (a továbbiakban együtt: háziorvosi) feladatok rendelési időn kívüli ellátására ügyeleti szolgálatot kell szervezni, illetve azt központi ügyelet útján kell ellátni.”

Az Aszódi Kistérség területén Aszód, Domony, Iklad, Kartal és Verseg településeken az alapellátási orvosi ügyeletet központi ügyelet formájában feladatellátóként külső szolgáltató, a Hosszúpályi székhelyű Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft., az érintett önkormányzatokkal kötött szerződés alapján biztosítja.

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. 1999. óta működő egészségügyi szolgáltató társaság, mely jelenleg 4 megyében 16 ügyeleti központból 73 település több mint 400.000 lakosának alapellátási ügyeleti szolgáltatását biztosítja (Aszód, Balmazújváros, Berettyóújfalú, Biharkeresztes, Budapest I-XII. kerület, Budapest XVI. kerület, Derecske, Esztergom, Hajdúböszörmény, Hosszúpályi, Kaba, Komádi, Mezőtúr, Nádudvar, Püspökladány, Túrkeve telephelyekkel). Társaságunk a Kátai Gábor Kórházban kórházi ügyelet szervezésében és a Sürgősségi Osztály működtetésében is részt vesz. Ezen kívül 2008. január 1.-től az országban egyedülálló módon sürgősségi készenlétet biztosító, ún. telepített mentőtiszti készenlétet is működtet Biharnagybajom területén, melynek célja a Sárrét déli részén fekvő, nehezen megközelíthető települések lakosságának magas színvonalú, szakszerű ellátását a lehető leggyorsabban, már az Ügyelet illetve Mentőszolgálat kérését megelőzően megkezdeni.

A központi orvosi ügyeletek működésének általános jellemzői

Az egészségügyre globálisan, de Magyarországon különösen az alulfinanszírozottság jellemző. Miközben Magyarországon az egészségipar termeli meg a GDP 8,3%-át, addig mindössze a GDP 5%-át fordítjuk egészségügyi ellátásra. Az alapellátási ügyeletek tekintetében az OEP finanszírozás évek óta változatlan, így az inflációs hatásokat is figyelembe véve reálértéke évek óta folyamatosan csökken. A vizitdíj megszüntetése óta még mindig nem történt meg az ily módon kivonásra került források pótlása, és tovább nehezíti a helyzetet a világgazdasági válság mai napig érezhető hatása is. Mindezek szinte lehetetlenné teszik az alapellátási ügyeletek magas szakmai színvonalú működtetését az egyébként is nehéz gazdasági környezetben.

Igen komoly problémát jelent a humán erőforrás biztosítása, különösen az orvosok tekintetében. Az egészségügyi, különösen az orvosi életpálya egyre kevésbé vonzó a fiatalok körében, így egyre nagyobb problémát jelent a megfelelő létszámú, jól képzett orvosi személyzet biztosítása, mely problémával az alapellátási ügyelet szervezése során is napi rendszerességgel szembesülünk. A jól képzett, korszerű orvosi ismeretek birtokában levő, dinamikus, terhelhető, nyelveket beszélő fiatal orvosok külföldi migrációja igen komoly mértékű, mely utánpótlás hiányában az orvostársadalom előregedését eredményezi. Ezt a problémát a szomszédos államokból érkező orvosok létszáma sem tudja megoldani, ráadásul sokszor problémát jelent a nyelvismeret és hiányosságok észlelhetőek a szakmai felkészültségben is. Mindezek eredményeképpen már a kórházi orvosok létszáma is jóval az optimális alatt található, és a közeljövőben várható a betöltetlen háziorvosi praxisok számának gyors ütemű növekedése is. Az orvosi létszám csökkenésével az egyes orvosok leterheltsége növekszik, egyre csökken az egy beteg ellátására fordítható idő, amely óhatatlanul a betegellátás színvonalának csökkenéséhez vezet!

Komoly problémát jelent a világgazdasági válság a lakosság szempontjából is. A romló gazdasági helyzet a lakosság egyébként is sajnálatosan rossz egészségügyi mutatóinak további romlását eredményezi, mely további terheket ró az egészségügyre, illetve egyre nagyobb nyomás észlelhető a lakosság részéről a kieső jövedelmek pótlása, az egzisztenciális biztonság megteremtése érdekében az egészségügyi és szociális ellátórendszer fokozott igénybevételére.

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**
4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.
Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915
e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

A romló gazdasági helyzet az ügyelet biztosítására kötelezett önkormányzatoknak is komoly problémát jelent. Kisebb létszámú települések esetén ugyanis az ügyelet fenntartása csak magasabb fajlagos költségek mellett valósítható meg, melyet az OEP által biztosított keret nem fedez, és sokszor igen jelentős kiegészítések biztosítására van szükség az önkormányzatok részéről az alapellátási ügyelet működtetéséhez. A lakosság romló egészségügyi és szociális helyzetét ismerve azonban, - mely sajnálatos módon pontosan a legnehezebb gazdasági helyzetben levő önkormányzatok esetén a legsúlyosabb - a magas szakmai színvonalú alapellátás és ügyeleti alapellátás kritikus jelentőségű. A települések lakosság megtartó ereje szempontjából igen nagy jelentőségű az egészségügyi alapellátás és alapellátási ügyelet hozzáférhetősége és színvonala, illetve a lakosság egészségi állapota szorosan összefügg a gazdasági teljesítőképességgel. Mindezek miatt az önkormányzatok számára még az igen nehéz gazdasági környezetben is kiemelt prioritásként kell szerepeljen az egészségügyi alapellátás és ügyeleti alapellátás működőképességének fenntartása, melyben Társaságunk a lehetőségeihez képest maximális segítséget igyekszik nyújtani a vele szerződésben álló önkormányzatok számára.

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. alapelvei és célkitűzései

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. alapvető célkitűzése a lakosság számára az adott körülmények között elérhető legmagasabb színvonalú alapellátási ügyeleti és sürgősségi ellátás biztosítása. Ehhez elengedhetetlen az önkormányzatokkal, a fogadó kórházakkal, az Országos Mentőszolgálattal való korrekt, stabil és kiszámítható kapcsolat, valamint a megfelelő humán erőforrás és eszközök biztosítása.

-Együttműködés a Társasággal szerződésben álló Önkormányzatokkal

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. kiemelten fontosnak tekinti a vele szerződésben álló Önkormányzatokkal való rendszeres kapcsolattartást. A szerződésben szereplő feltételeknek megfelelően az Önkormányzatok számára rendszeresen jelentést készítünk az előző éves teljesítményünkről. Kérés esetén igyekszünk személyesen is részt venni az Önkormányzatok Bizottsági, illetve Testületi ülésein. Az Önkormányzatokhoz érkező esetleges panaszeseteket kivizsgáljuk, a szükséges lépéseket megteesszük, és erről az Önkormányzatot tájékoztatjuk.

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Kérés esetén segítséget nyújtunk egészségüggyel kapcsolatos pályázatok elkészítésében. Amennyiben az Önkormányzatok részéről igény mutatkozik, részt veszünk a lakosság egészségügyi edukációjában, szórólapokat, tájékoztató kiadványokat készítünk a lakosság számára. Felkérés esetén segítséget nyújtunk rendezvények egészségügyi biztosításában, illetve rendezvényeken egészségügyi tanácsadás, szűrővizsgálatok kivitelezésében. Valljuk, hogy a lakosság egészségi állapotának megóvása csakis közös erővel lehetséges. Örömeinkre szolgál, hogy a velünk szerződésben álló Önkormányzatok részéről ehhez sok segítséget kapunk, és korrekt, hatékony együttműködés alakult ki Társaságunk és a vele szerződésben álló Önkormányzatok között.

-Együttműködés a beutalt betegeket fogadó intézményekkel

A hatékony betegellátás érdekében fontos az alapellátási és intézeti ellátást nyújtó szolgáltatók hatékony együttműködése. Ehhez elengedhetetlen a szolgáltatók közötti napi szintű kommunikáció és a szolgáltatók vezetőinek rendszeres konzultációja. Ez teremti meg a lehető leggyorsabb és leghatékonyabb betegutakat. A hatékony együttműködés szempontjából igen előnyös helyzet, hogy sokszor főállásban a fogadó kórházakban dolgozó, jól képzett kórházi orvosok vállalnak ügyeletet Társaságunknál. Örömdetes tény, hogy ügyeletes orvosaink sokszor akut ellátást igénylő esetekben már közvetlenül az ügyeletről a legmagasabb szintű központokba utalják a beteget, kihagyva a területi ellátási kötelezettséggel bíró intézményt. Ez orvosaink felkészültségét bizonyítja, és bár az ügyeletes orvos oldaláról ez jelentős idő és energia befektetését igényli, a betegek számára viszont a legkorszerűbb ellátási formához való hozzáférést biztosítja.

-Együttműködés az Országos Mentőszolgálattal

Az Országos Mentőszolgálat és Társaságunk közötti együttműködés szintén sokrétű. Több telephelyünk is van, ahol az Országos Mentőszolgálattal közös irányítás működik. Ez azt jelenti, hogy a telefonhívások a Mentőszolgálat illetékes mentésirányítóihoz futnak be, akik speciálisan a telefonos segítségkérések fogadására, és az ellátás megszervezésére irányuló magas színvonalú képzettséggel rendelkeznek. A telefonos beszélgetések rögzítésre kerülnek.

A rendelkezésre álló adatok alapján a mentésirányító dönt a további teendőkről, mely a beteg állapotától függően lehet:

- telefonos tanácsadás
- telefonos kapcsolat biztosítása az ügyeletes orvossal
- a beteg rendelőbe történő irányítása
- az orvosi ügyelet helyszínre küldése
- mentőegység helyszínre küldése
- orvosi ügyelet és mentőegység párhuzamos helyszínre indítása.

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. és az Országos Mentőszolgálat közötti hatékony együttműködést jelzi, hogy az ügyelet leterheltsége esetén számos alkalommal a sürgős feladatok ellátására közvetlenül a Mentőszolgálat segítségét kérjük, illetve amennyiben a Mentőszolgálat leterheltsége miatt nem tud a szükséges időn belül megfelelő mentőegységet az adott esethez irányítani, a megfelelő mentőegység helyszínre érkezéséig ügyeletes kollégáink kezdik meg a beteg ellátását. Számos alkalommal hajtottunk végre sikeres újraélesztéseket az Országos Mentőszolgálattal együttműködve, és rendszeres gyakorlat a balesetek sérültjeinek közös helyszíni ellátása is. A sikeres együttműködés szempontjából ez esetben is lényeges, hogy több kollégánk is dolgozik részállásban a Mentőszolgálatnál, illetve ügyeletünkben is több, főállásban a Mentőszolgálatnál dolgozó szakembert alkalmazunk.

-Humán erőforrás az ügyeletben

Az ügyeleti munka szellemileg és fizikailag is az egészségügy egyik legnehezebb területe, speciális sürgősségi szemléletet és tapasztalatot igényel az ügyeletben dolgozók részéről. Ezért törekszünk az elérhető legjobban képzett, legtapasztaltabb dolgozók alkalmazására úgy az orvosok, mint az ápolók és gépkocsivezetők részéről. A Kórházakkal és a Mentőszolgálattal való kiemelkedően jó kapcsolatunk eredményeképpen a jól képzett ápolók, és a betegellátásban aktívan részt venni képes ápoló-gépkocsivezetők alkalmazása nem jelent komoly problémát. Az orvosok tekintetében azonban az ügyeleti munka megterhelő volta, az orvoshiány és a gazdasági nehézségek együttesen, meglehetősen megnehezítik a jól képzett orvosok alkalmazását az ügyeletekben. Társaságunk ezért kiemelt figyelmet fordít a versenyképes jövedelmek biztosítására, az anyagi juttatások gyors és pontos kifizetésére, az ügyeleti helyiségek otthonossá tételére, a munkavégzéshez szükséges könnyen használható,

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

korszerű eszközök és bőséges gyógyszerpark biztosítására és korlátozás nélküli felhasználására, az indokolatlan betegellátások számának lehetőség szerinti csökkentésére, az ügyeletes orvosokkal való rendszeres személyes kapcsolattartásra. Így valósítható meg, hogy az ügyeletekben jól képzett, felkészült, tapasztalt kollégák vegyenek részt, biztosítva ezzel a lakosság gyors és szakszerű ellátását.

-Gyógyszerek és eszközök az ügyeletben

Társaságunk elkötelezett a betegellátás magas színvonala érdekében a megfelelő gyógyszerek és eszközök biztosítására. Az ügyeletben használatos gyógyszerek és eszközök minimumlistáját a 60/2003 ESzCsM rendelet határozza meg. Társaságunk a rendeletben meghatározottnál lényegesen nagyobb számú és mennyiségű gyógyszert és eszközöket biztosít az ügyeletes orvosok részére, hogy az ügyeletben jelentkező betegek teljes körű ellátását képesek legyenek maximálisan megoldani. Elvárjuk azonban orvosainktól a hatékony gyógyszerfelhasználást, ugyanakkor a felhasznált gyógyszerekkel kapcsolatosan semmiféle mennyiségi korlátozást nem alkalmazunk. Társaságunk biztosítja az ügyeletben használatos valamennyi eszköz rendelkezésre állását. Lehetőségeinkhez képest igyekszünk a legkorszerűbb eszközök folyamatos beszerzésére, megvalósítjuk a már meglévő eszközök hatályos jogszabályoknak megfelelő időközönként történő műszaki ellenőrzését, meghibásodás esetén javítását, a javítás időtartamára cserekészülék biztosítását (pl. EKG, defibrillátor, vérnyomásmérő, vércukormérő stb.). Az adott telephelyen jellemző terepviszonyoknak megfelelő ügyeletes gépkocsikat használunk, melyeket jól látható matricákkal láttunk el. Biztosítjuk a gépkocsik üzemeltetését, műszaki vizsgáztatását, szükség esetén szervizelését, a szerviz idejére csere kocsik használatát, a megkülönböztető jelzéssel ellátott gépkocsikkal kapcsolatos adminisztratív teendőket. A jelentős költségek és szervezési nehézségek ellenére (gépkocsik évente történő KPM vizsgálja, éves jelentés a Rendőrség felé, megkülönböztető jelzés külön dokumentációban történő vezetése, PÁV I. vizsgálával rendelkező gépkocsivezetők alkalmazása stb.) a lakosság ellátási biztonságának növelése érdekében folyamatosan törekszünk az ügyeleti gépjárműveket megkülönböztető jelzéssel ellátni, ami több autó esetében már megtörtént.

Az ügyelet működésének általános tapasztalatai

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. által működtetett ügyeletek tekintetében általánosságban elmondható, hogy a romló társadalmi-szociális és gazdasági környezet ellenére valamennyi telephelyünk stabil működését sikerült biztosítani.

Ehhez elengedhetetlenül szükség volt az együttműködő Önkormányzatok hatékony közreműködésére, mely sokszor anyagi tekintetben is komoly áldozatvállalást kívánt, de amely nélkül nem valósulhatott volna meg a célul kitűzött magas színvonalú ügyeleti ellátás.

Társaságunk folyamatosan törekszik az ügyeleti dolgozók képzésére, illetve jól képzett közreműködők igénybevételére. Ügyeleteinkben egyre több, komoly sürgősségi képzésben részesülő és komoly sürgősségi tapasztalattal rendelkező orvost alkalmazunk, ápolóink között is egyre magasabb a sürgősségi ellátásban jártas szakemberek száma, és alapvető elvárás a gépkocsivezetőktől is az ügyeleti munkában való aktív részvétel.

Az ügyeleti ellátás tekintetében még mindig jelentős probléma az indokolatlan megjelenések jelentős száma, mely súlyosan veszélyezteti a sürgősségi esetek gyors ellátását. Ez gyakran konfliktusokat eredményez a betegek és az ellátó személyzet között. Természetesen érthető, hogy beteg embertársaink szeretnék a lehető leghamarabb teljes körű ellátásban részesülni, de ügyeleti időben lényegesen kevesebb, és nehezebben elérhető az orvosaink rendelkezésre álló diagnosztikus és terápiás lehetőségek száma, amelyek indikálása munkaidőben nem jelent problémát. Ügyeleti időben teljes mértékben elérhető és megoldható az életveszélyes, súlyos állapotú betegek teljes körű ellátása, de az egyszerű megbetegedések, ismert betegségek gondozása munkaidőben, az alap és szakellátásban kell megtörténnjen. A nagyszámú, nem ügyeleti ellátást igénylő esetek indokolatlan terhelést jelentenek az ügyeleti dolgozók számára, és sok esetben hátráltathatják a valóban súlyos, sürgős ellátásra szoruló betegek számára történő gyors segítségnyújtást.

Komoly problémát jelent a nagyszámú házhöz hívás is, melyek sok esetben szintén indokolatlanok. Természetesen biztosítjuk a fekvőbetegek és súlyos állapotú betegek tartózkodási helyen történő ellátását, de sok esetben tapasztaljuk, hogy az ügyeletet egyszerűen kényelmi szempontok miatt hívják házhöz. A lakáson történő ellátás időigénye ugyanakkor a rendelőben történő ellátáshoz képest akár 3-20-szoros is lehet! Ennek oka összetett: házhöz hívás esetén:

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

-A gyógyszereket és eszközöket ki kell hordani az ügyeletes gépkocsiba (a gyógyszerek és eszközök gépkocsiban tárolása szakmai és biztonsági okokból sem megengedhető: az infúzió megfagyhat, a gépkocsit feltörhetik, a kábító hatású készítmények biztonságos tárolása nem megoldható stb.).

-A helyszínre érés időigénye jelentős lehet a távolság, forgalmi és útviszonyok miatt, még megkülönböztető jelzés használata esetén is.

-A helyszínen az eszközök behordása szintén időigényes.

-A lakáson történő ellátás esetén a körülmények sokszor nem optimálisak a vizsgálatokhoz és ellátáshoz, ami a rendelőben történő ellátáshoz képest többszörös időigényt eredményezhet.

-A beteg kórházba utalása esetén a mentőegység helyszínre érkezéséig biztosítani kell a beteg felügyeletét, ami akár több órás várakozást is eredményezhet. A rendelőben lehetőség van a beteg megfigyelő helyiségben történő lefektetésére és szakdolgozó általi felügyeletére, miközben az orvos további betegeket láthat el a rendelőben.

-Ellátást követően az eszközöket vissza kell hordani a gépkocsiba, a személyzetnek vissza kell mennie a rendelőbe, itt ismételtén vissza kell hordani a felszerelést és pótolni az elhasznált gyógyszereket, eszközöket.

Munkatársaink felkészültsége, ügyeletünk felszereltsége természetesen lehetővé teszi, hogy lakáson, nehéz körülmények között is maximális ellátást biztosítsunk a rászorulóknak számára, azonban a fentiekre tekintettel fontos, hogy az ügyelet házhoz hívása, a háznál történő betegellátás csak a valóban indokolt esetekben történjen meg!

Tekintettel arra, hogy az ügyelet sürgősségi jelleggel működik, a betegek sem a rendelőben, sem helyszínen nem érkezési/bejelentési sorrendben, hanem sürgősségi sorrendben kerülnek ellátásra. Azaz a várakozók közül leghamarabb a legsúlyosabb állapotú beteg kerül ellátásra. A sürgősségi sorrend felállítása az ügyeletes orvos feladata a rendelkezésére álló információk alapján, a szakma szabályainak megfelelően. A felállított sürgősségi sorrend azonban folyamatosan újraértékelésre kerül, amennyiben újabb beteg érkezik, vagy a várakozó betegek állapotában változás áll be. A sürgősségi sorrend célja, hogy a rendelkezésre álló kapacitások optimalizálásával az ellátásra várakozó betegek a lehető leghamarabb, a megfelelő progresszivitási szinten kerüljenek ellátásra.

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Fontos jellemző, hogy ügyeletes orvosaink az ügyeleten megjelenő betegek 20-35%-át utalják kórházba további vizsgálatok és ellátás céljából. Ez részben az indokolatlan megjelenések következménye, részben azonban orvosaink felkészültségét jelzik: számos esetben a rendelőben illetve a beteg lakásán megtörténnek olyan diagnosztikus eljárások és terápiás beavatkozások, melyek miatt korábban a beteget kórházba utalták volna (EKG vizsgálat, vérnyomás beállítás, egyszerűbb szívritmus zavarok kezelése, infúziós folyadék- és só pótlás, sebellátás, kötéscsere, katéter csere stb.).

A társszolgáltatókkal való együttműködésünk optimálisnak mondható. A mentőszolgálattal való együttműködésünk példaértékű, számos helyen már működik a közös hívásfogadás és irányítás. Az ügyeleten egy időben jelentkező több sürgős ellátást igénylő beteg esetén a Mentőszolgálat biztosítja az azonnali -orvosi vizsgálatot megelőző- mentést. Ugyanakkor szükség esetén ügyeletünk is átveszi a feladatot a Mentőszolgálattól, illetve biztosítja gyógyszer, eszköz és humán erőforrását, amennyiben a Mentőszolgálatnál nem áll rendelkezésre megfelelő időn belül, megfelelő szintű mentőegység egy adott beteg ellátásához. Több esetben is sikeresen hajtottunk végre újraélesztéseket, és közúti baleseteknél is rendszeresen kérjük ügyeletünk segítségét, ami szakmai felkészültségünk elismertségét jelzi. A fogadó kórházakkal is jó kapcsolatokat ápolunk, törekszünk az ügyelet sürgősségi osztály melletti elhelyezésére, amennyiben erre lehetőség van. Ez optimalizálja a betegutakat, a sürgős ellátást igénylő betegek az ügyelet érintése nélkül ellátásra kerülhetnek a sürgősségi osztályon, ugyanakkor lehetőség van a sürgősségi ellátást nem igénylő betegek ügyeletre irányítására, ami csökkenti a sürgősségi osztály leterheltségét. Az ügyeletünk által kórházban utalt eseteket szinte kivétel nélkül indokoltnak bizonyulnak, ellátásukat pedig magas színvonalúnak ismerik el.

Eredményeink a 2009. évben, további terveink

A nehéz gazdasági környezet ellenére komoly eredménynek tartjuk, hogy a minimum feltételekben meghatározottakhoz képest (60/2003 ESzCsM rendelet) jelentősen nagyobb számú gyógyszert és eszközt biztosítunk kollégáink számára a betegellátáshoz. Kollégáink felkészültek, és képesek ezen eszközök szakszerű használatára. A gyógyszerek alkalmazása tekintetében hatékony felhasználást várunk el kollégáinktól, de semmiféle korlátozás

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

bevezetésére nem került sor, tehát orvosaink a betegellátás során csakis a szakma szabályai szerint kell eljárjanak, ami a mai hazai egészségügyben szinte példa nélkülinek mondható.

2009 évben 2 új telephelyen kezdtük meg működésünket, az Esztergom-Nyergesújfalu Kistérségi Társulás területén található települések, illetve a Budapest I-XII. kerületének területén élő lakosság számára biztosítjuk az ügyeleti alapellátást korábbi telephelyeink megtartása mellett.

Az Országos Mentőszolgálattal való együttműködés jegyében valósult meg a közös hívásfogadás és irányítás az Esztergom-Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás területén működő ügyeleti központunkban, illetve több más központunkban is folyamatban van a rendszer bevezetése.

Komoly fejlesztések történtek az elektronikus dokumentációhoz már évek óta használt szoftver (Oxidoki) esetében. A szoftver képes az adott telephely adott időszakra szóló mutatóinak gyorsabb és könnyebben értelmezhető formában történő megjelenítésére, mely igen nagy jelentőségű az egyes telephelyek működéséhez szükséges optimális feltételek megteremtéséhez. Komoly eredmény, hogy a házi orvosok tájékoztatása a korábbi gyakorlathoz képest már nem csak a kézzel írt ambuláns lapon keresztül történik meg, hanem az ügyeleti szoftver képes az ügyelet végén a beteg házi orvosát automatikusan tájékoztatni. Ehhez szükséges a házi orvosok részéről fenti szolgáltatás írásban történő kérése (a szolgáltatás a házi orvosok felé díjmentes), illetve a megfelelő, biztonságos elektronikus postafiók biztosítása.

Az informatikai fejlesztések között kiemelhető a vállalatirányítási rendszer kifejlesztése is (Trendency). A rendszer segítségével naprakészen követhető az egyes telephelyek működését jellemző egyes mutatók alakulása, lehetőséget teremtve ezzel szükség esetén azonnali, gyors beavatkozásra. Pontosan követhető az egyes telephelyeken rendelkezésre álló gyógyszer- és eszközkészlet, a gyógyszerek felhasználási határidejének alakulása, a műszerek és eszközök műszaki felülvizsgálati határideje, a gépkocsi műszaki állapota és a műszaki vizsga érvényessége, illetve az ügyeletes személyzet naprakészen jelezheti az esetleges meghibásodásokat és rendkívüli eseményeket. Lehetőséget biztosít az ügyeletben közreműködők személyi adatainak naprakész nyilvántartásában, a közreműködők felé történő finanszírozásban, ügyeleti beosztás elkészítésében, stratégiai döntések meghozatalában egyaránt.

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

A Társaságunkkal szerződésben álló Önkormányzatok segítségével több településen is papír alapú valamint elektronikus betegájékoztatók szerkesztése és kiadása történt meg, illetve több alkalommal is közreműködtünk Önkormányzati szervezésű rendezvények egészségügyi biztosításában, illetve a rendezvényeken szűrővizsgálatok szervezésében.

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma Családorvosi Tanszékével együttműködve akkreditált tanfolyamot szerveztünk elsősorban az alapellátásban dolgozó orvosok részére, melynek anyaga a sürgősségi ellátás, különösen az újraélesztés gyakorlat orientált oktatása volt.

A Nemzetközi Vöröskereszttel kapcsolatos jogszabályi állásfoglalás miatt Társaságunk logója is megváltozott, az ovális kék háttérben piros kereszt helyett ovális háttérben vörös Konstantin keresztben fehér Aesculap-bot címert használjuk. A gépkocsik, sürgősségi táskák, ügyeleti ruházaton levő címerek lecserélése folyamatosan történik.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően Társaságunk működési formája is megváltozott, Közhasznú Társaságból Nonprofit Kft.-vé alakultunk. Társaságunk neve tehát a korábbi Orvosi Ügyelet Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság helyett Orvosi Ügyelet Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft. lett.

Elkészült az ügyeletben használatos munkaruha is, mely impregnált, vízhatlan anyagból álló, kapucnis, piros-szürke színű, fényvisszaverő felirattal és a Társaság emblémájával ellátott kabátból, kizipzározható és külön is használható szürke színű, emblémával ellátott polár pulóverből, valamint a Társaság emblémájával ellátott pólóból áll. Valamennyi telephelyünkön biztosítunk 5 darab, különböző méretű kabátot, de közreműködőinknek lehetőségük van saját kabát vásárlására is. Saját pulóver és póló beszerzése higiéniai okokból minden munkatársunknak kötelező. Az ügyeleti telephelyeken levő kabátok tisztításáról Társaságunk gondoskodik.

További terveink között szerepel a stabil gazdasági háttér biztosítása a romló gazdasági körülmények ellenére, további nagy értékű műszerek beszerzése és az elöregedő műszerek folyamatos cseréje, a további informatikai fejlesztések, a gépjárműpark további fejlesztése, megkülönböztető jelzéssel, GPS készülékkel történő ellátása, az Országos Mentőszolgálattal való együttműködés további kiterjesztése, a telefonos hívások valamennyi telephely esetében történő rögzítése, az ügyeletben közreműködő orvosok és szakdolgozók

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**
4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.
Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915
e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

további oktatása, tudásának és ismeretanyagának fejlesztése. Mindezek célja a lakosság további gyors és magas színvonalú ügyeleti ellátásának biztosítása.

Az ügyelet működése Aszód, Domony, Iklad, Kartal, Verseg Önkormányzatok területén.

Az Aszódi Kistérségen belül Aszód, Domony, Iklad, Kartal és Verseg területén az ügyeleti alapellátást központi orvosi ügyelet formájában feladatellátóként az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. biztosítja az érintett Önkormányzatokkal kötött szerződés alapján.

A szolgáltató biztosítja fenti települések közel 18.000 lakosának ügyeleti ellátását, ugyanakkor nagy számban történik egyéb településeken bejelentett állandó lakhellyel rendelkező, és esetenként külföldi állampolgárok ellátása is. Az ügyeletben felnőtt és gyermekkorú betegek ellátása egyaránt megtörténik, a forgalmi mutatók nem indokolják külön felnőtt és gyermek ügyeleti ellátás működtetését. A szolgáltató éppen ezért törekszik a sürgősségi eljárásban jártas, tapasztalt közreműködő orvosok alkalmazására, biztosítva azonban a lehetőséget helyi háziorvosok közreműködésére is, amennyiben erre igény van. Helyi háziorvosoknak azonban kötelező érvénnyel nem kell részt venniük az ügyeleti szolgálatban.

Az ügyelet hétköznapokon 16-08 óráig, hétvégén és ünnepnapokon folyamatosan a lakosság rendelkezésére áll. Az ügyeletben 1 fő orvos, 1 fő ápoló és 1 fő ápoló-gépkocsivezető vesz részt. A rendelőben jelentkező betegek ellátását az orvos az ápoló segítségével, a területi betegellátást a kijáró orvos az ápoló-gépkocsivezető segítségével végzi. Területen történő betegellátás alatt a rendelőben az ápoló fogadja a betegeket, szükség esetén kompetenciaszintjének megfelelően ellátásukat megkezdheti, elsősegélyben részesítheti vagy a Mentőszolgálat segítségét kérheti.

Az ügyeleti gépkocsit, az ügyeletben használatos gyógyszereket és eszközöket az Orvosi Ügyelet Kft. biztosítja.

Az ügyeleti rendelő Aszódon a Baross utca 4. szám alatt a Rendelőintézet területén található.

A kórházba utalt betegek ellátása a Kistarcsai Kórházban történik a baleseti sebészeti esetek kivételével, melyet meghatározott rend szerint budapesti kórházak végeznek. Speciális esetekben azonban lehetőség van nem baleseti eredetű megbetegedések más, budapesti

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

kórházakban történő elhelyezésére, amennyiben a szükséges beavatkozásokra a Kistarcsai Kórházban nincs lehetőség (pl. szívinfarktus, szélütés speciális esetei stb.). A betegeket ekkor a fogadó intézménnyel történő előzetes telefonos konzultációt követően az Országos Mentőszolgálat eset/rohamkocsija a fogadó intézetbe szállítja.

A mentést az Országos Mentőszolgálat végzi. Helyben Aszód területén mentőgépkocsi folyamatosan elérhető, az eset/rohamkocsi biztosítása Gödöllőről történik.

Az alapellátási ügyelet OEP finanszírozott, melynek mértékét a 43/1999 Kormányrendelet határozza meg. Ezt az összeget azonban a finanszírozás elégtelensége miatt az érintett Önkormányzatoknak a Szolgáltatóval kötött szerződésben szereplő mértékben lakosságárányosan ki kell egészíteniük.

Az Aszódi Központi orvosi ügyelet területén való ellátások főbb statisztikai jellemzőit az alábbiakban foglaljuk össze.

Az ellátott esetek számát havi bontásban az alábbi táblázat mutatja:

	Jan	Feb	Már	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug	Szep	Okt	Nov	Dec	Össz
Aszód	92	76	73	55	59	57	52	80	68	68	84	78	842
Domony	44	25	25	15	24	20	18	33	28	19	23	44	318
Iklad	22	21	14	13	13	17	12	26	26	12	12	18	206
Kartal	73	60	77	64	72	72	63	75	61	90	45	99	851
Verseg	21	14	14	20	16	13	21	22	14	18	12	17	202
Egyéb	14	6	9	8	11	12	17	21	12	16	11	17	154
Összesen	266	202	212	175	195	191	183	257	209	223	187	273	2573
Ellátás a rendelőben	140	111	113	95	98	107	97	138	127	132	106	165	1429
Ellátás a beteg lakásán	122	88	97	80	96	83	86	114	80	88	80	106	1120
Egyéb helyszínen	4	3	2	0	1	1	0	5	2	3	1	2	24
Összesen	266	202	212	175	195	191	183	257	209	223	187	273	2573
Továbbküldés mentővel	30	19	25	26	30	30	23	38	26	19	20	26	312
Továbbküldés nem térített	10	14	18	12	12	14	22	21	14	8	15	15	175
Összesen	40	33	43	38	42	44	45	59	40	27	35	41	487
18 év feletti	222	162	150	134	156	156	147	211	170	188	144	212	2052
18 év alatti	44	40	62	41	39	35	36	46	39	35	43	61	521
Összesen	266	202	212	175	195	191	183	257	209	223	187	273	2573

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

A legfontosabb paraméterek részletes elemzése:

Összes ellátott eset: 2573	Ellátottak száma	Ellátottak aránya (%)	Lakosság aránya (%)
Aszód	842	32,7%	34,4%
Domony	318	12,4%	11,7%
Iklad	206	8,0%	12,2%
Kartal	851	33,1%	33,5%
Verseg	202	7,9%	8,1%
Egyéb	154	6,0%	

Fenti időszakban 2573 eset került ügyeleti ellátásra. Ez a területen élő lakosság 15%-át jelenti. Ez azonban nem értelmezhető úgy, hogy a Kistérség területén élők 15%-a jelentkezett ügyeleti ellátásra, ugyanis jelentős számban láttunk el egyéb településen állandó lakóhellyel rendelkező és külföldi állampolgárokat is (6%). Figyelembe kell venni azt is, hogy egy személy (pl. idős, több betegséggel rendelkező) több alkalommal is kerülhet ügyeleti ellátásra. Az Aszódi Központi orvosi ügyelet ellátási területéhez tartozó települések tekintetében elmondható, hogy az egyes települések lényegében lakosság arányuknak megfelelően kerülnek reprezentációra az ügyeleti ellátásban.

Összes ellátás	Ellátás a rendelőben	Ellátás a beteg lakásán	Ellátás egyéb helyszínen / baleseti helyszínen
2573	1429 (55,5%)	1120 (43,5%)	24 (0,9%)

Látható, hogy a betegellátás közel azonos arányban történik a rendelőben illetve a beteg lakásán. A lakáson ellátott betegek aránya a Szolgáltató által ellátott egyéb központokhoz képest extrém mértékben magas (25,0-30,0 % vs. 43,5 %)! Ezt részben az úthálózat, közlekedési viszonyok, az 1 főre jutó gépkocsik alacsony száma, a lakosság jelentős részének rossz anyagi és szociális helyzete, hiányos egészségkultúrája magyarázza, de sok esetben kényelmi szempontok alapján történik az ügyelet házhoz hívása. A jövőben

**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

mindenképpen szükséges a lakáson történő ellátások számának csökkentése, különös tekintettel a kényelmi szempontok alapján történő esetekre, és a rendelőben történő ellátások preferálása. Az ilyen mértékű területi ellátás ugyanis már az ügyeleti ellátás biztonságát veszélyezteti, hiszen a lakáson történő ellátás időigénye több tényezőtől is függően a rendelőben való ellátás időigényének átlagosan 3-20-szorosa lehet!

Összes ellátás	Ellátott felnőttek száma	Ellátott gyermekek száma (18 éven aluli)	Ismeretlen korúak (személyes iratok hiánya)
2573	2052 (79,8%)	521 (20,2%)	0 (0%)

Látható, hogy az ellátottak jelentős része felnőtt korú, a 18 éven aluli ellátottak száma az összes ellátott eset 20%-a. Ez kissé alacsonyabb a Szolgáltató által működtetett egyéb telephelyeken észlelhető 25-30% körüli aránynál. Ennek magyarázata, hogy a helyi gyermekorvosok részben a rendelési időn túl, ügyeleti időben is látnak el gyermekeket. Ezen ellátások mértékéről pontos adat nem nyerhető, de feltételezhetően a házi orvosok és a Központi ügyelet által ellátott összes gyermekkorú esetek aránya itt is 30 % körüli lehet. Az ellátott gyermekek ilyen aránya nem indokolja önálló gyermekorvosi ügyelet létrehozását, még a gyermekorvosok rendelési időn túli működését figyelembe véve sem.

Összes ellátás	Kórházba utaltak	Továbbküldés mentővel	Továbbküldés egyéb módon (nem térített)
2573	487 (18,9%)	312 (64,1%)	175 (35,9%)

A fenti időszakban ellátott összes eset 18,9%-a került továbbküldésre. Ez a Szolgáltató által működtetett Központi ügyeleteken észlelhetőnek megfelelő, alacsonynak tekinthető arány. Ezen alacsony arány magyarázata kettős. Részben mutatja azt, hogy az ügyeleti ellátást sok esetben a lakosság indokolatlanul veszi igénybe, hiszen az ellátásra jelentkezők 81,1%-a nem szorul további kórházi kezelésre, otthonában kezelhető. Részben azonban mutatja orvosaink felkészültségét is, hiszen ez az alacsony arány annak is következménye, hogy igen sok egyszerűbb beavatkozást orvosaink helyben vagy a rendelőben elvégeznek, megteremtik a

megfelelő ellátást követően a beteg otthoni kezeléséhez szükséges körülményeket. A kórházba utalt betegek 64,1 %-a az Országos Mentőszolgálat igénybevételével kerül szállításra. Ez a Szolgáltató által működtetett egyéb telephelyekhez viszonyítva szintén extrém mértékben magas arány, mely sajnálatos módon szintén az út- és közlekedési viszonyokat, az 1 főre jutó gépkocsik alacsony számát, és a lakosság jelentős részének rossz anyagi- és szociális körülményeit jelzi.

Összefoglalás

Összességében elmondható, hogy ügyeleti szolgáltatóként célkitűzéseinknek megfelelően 2009-ben az ágazatot súlytó pénzügyi nehézségek ellenére szakmai és gazdasági értelemben egyaránt stabilan, komolyabb problémák és fennakadások nélkül biztosítottuk az Aszódi Kistérség területén Aszód, Domony, Iklad, Kartal és Verseg Önkormányzatok területén élő lakosság magas színvonalú, gyors és szakszerű ügyeleti alapellátását, mely az érintett Önkormányzatok, a Lakosság, a Mentőszolgálat és Társaságunk hatékony együttműködése révén valósulhatott meg.

Külön kiemelendő azonban, hogy a pozitív eredményekben a résztvevő Önkormányzatok -országos szinten is- példaértékű együttműködése, segítségével nélkülözhetetlen volt.

Ezért ezúton is szeretnénk megköszönni az Önkormányzat Képviselőtestületének, Polgármesterének, Jegyzőjének támogató, konstruktív együttműködését, segítőkészségét, melyet a stabilan működő, magas színvonalú ügyeleti ellátás érdekében irányunkban tanúsítottak.

Tisztelettel:

Dr. Dankó Alpár István
Szakmai igazgató

Hosszúpályi, 2010. március 12.